

Nota informativă
la proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii
apelor nr. 272/2011

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011

2. Condițiile ce au împus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului legii pentru modificarea Legii nr. 272/2011 rezultă din prevederile următoarelor documente de politici:

- Planul de acțiuni al Guvernului pe anii 2022-2023. Capitolul dedicat Protecției Mediului include acțiunea de aprobare a proiectului de modificare a Legii apelor nr.272/2011.
- Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul protecției și gestionării apei de prevederile stipulate în: Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei; Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații; Directiva Consiliului 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale; Directiva Consiliului 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman; Directiva Consiliului 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.
- Hotărârea Curții de Conturi nr. 73 din 2021 care statuează necesitatea modificării Legii apelor și anume clarificarea aspectelor ce vizează eliberarea autorizației, precum și aspectelor privind modul de atribuire în folosință a terenurilor fondului apelor.
- *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022* - document de viziune strategică, care indică direcția de dezvoltare a țării și a societății ce trebuie urmată în următorul deceniu, avînd la bază principiul ciclului de viață al omului, drepturile și calitatea vieții și include 4 piloni ai dezvoltării durabile, cu 10 obiective pe termen lung. Astfel, unul din obiectivele trasate este de a asigura îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării în urma deversării apelor uzate în emisare sau în mediu natural, minimizarea deversării substanțelor chimice și periculoase și reducerea ponderii apei uzate netratate.

Problemele care au condiționat elaborarea proiectului Legii privind modificarea Legii apelor nr. 272/2011, sunt prejudicierea bugetului de stat și poluarea ireversibilă a corpurilor de apă. Prejudicierea bugetului de stat este cauzată de un șir de factori, cum ar fi: a) desfășurarea activității de întreprinzător în lipsa autorizației pentru folosința specială a apei; b) delimitarea, gestiunea și folosirea deficientă a corpurilor de apă. Totodată, urmare a examinării prevederilor legale în Legea apelor nr.272/2011 au fost identificate disproportionalități și lacune de reglementare, inclusiv conflicte de norme, care nu permit aplicarea clară, coerentă și uniformă a prevederilor privind procedura de autorizare a folosinței speciale a apei. Aceste probleme și deficiențe au fost evidențiate și de Agenția de Mediu în procesul de eliberare a autorizațiilor pentru folosința specială a apei.

Finalitatea urmărită prin aprobarea proiectului legii pentru modificarea unor acte normative este asigurarea prevenirii și minimizării poluării corpurilor de apă prin perfecționarea cadrului normativ în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă potrivit standardelor internaționale.

Totodată, urmare a adoptării și implementării proiectului se așteaptă următoarele rezultate:

- Reducerea riscului de distrugere (irreversibilă) a resurselor de apă;

- Protecția resurselor de apă prin sporirea calității acestora;
- Reducerea riscului de accidente de poluare a resurselor de apă și limitarea consecințelor acestora prin aplicarea măsurilor de prevenție și după caz de remediere a consecințelor survenite;
- Determinarea potențialului de aprovizionare cu apă al resurselor de apă;
- Planificarea aprovizionării cu apă a sectoarelor luând în considerare potențialul de apă și nevoile de apă;
- Reducerea pierderilor și a riscurilor generate de inundații și secetă;
- Planificarea strategică a aprovizionării cu apă și a consumului de apă.

Aprobarea proiectului de lege va asigura respectarea prevederilor Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și a Directivei 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 375/1 din 31 decembrie 1991), așa cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1137/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Necesitatea modificării Legii apelor nr. 272/2011 este dictată inclusiv de vectorul politic de integrare europeană al Republicii Moldova și realizarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere între Republica Moldova - Uniunea Europeană și a Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

Proiectul de lege transpune *parțial* Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și prevederile art. 5 alin. (3) și (7) din Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole. De menționat, că Directiva 2000/60/CE a fost transpusă parțial în legislația națională, inclusiv prin:

- Hotărârea Guvernului nr. 955/2018 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră.
- Hotărârea Guvernului nr. 814/2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru.
- Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în localitățile urbane și rurale.
- Hotărârea Guvernului nr. 932/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane.
- Hotărârea Guvernului nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane.
- Hotărârea Guvernului nr. 890/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață

Transpunerea și implementarea Directivei 2000/60/UE și Directivei 91/676/CEE este importantă în contextul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului de lege cu Directiva 2000/60/UE, a fost

elaborat tabelul de concordanță, care va fi supus expertizei de către Centrul de Armonizare a Legislației.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Urmare a lacunelor și deficiențelor identificate în procesul de gestionare a resurselor de apă și în vederea asigurării transpunerii dinamice a Directivei 2000/60/UE, precum și respectării angajamentelor asumate de către Republica Moldova pe plan internațional se impune necesitatea de a modifica și ajusta Legea apelor nr. 272/2011. Amendamentele la Legea apelor nr. 272/2011 se axează pe:

- ⇒ definirea unor noțiuni precum: *"corp de apă puternic modificat"*, *"modificare hidromorfologică"*, *"potențial ecologic bun"*, *"priză de apă"*, *"sondă de apă"*. Precizarea acestor lexeme va avea drept efect prevenirea eventualelor neclarități și interpretări eronate a prevederilor legale în cuprinsul cărora se regăsesc acestea.
- ⇒ individualizarea, completarea și revizuirea atribuțiilor autorităților publice în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă (Ministerului Mediului; Agenției „Apele Moldovei”, Agenției de Mediu). Aceste amendamente urmăresc clarificare competențelor tuturor autorităților publice, în vederea evitării dublării sau interpretării eronate a prevederilor legale. Totodată, ținând cont de faptul că Agenția de Mediu deține competențe în protecția, reglementarea utilizării resurselor de apă și autorizarea folosinței speciale a apei, se impune completarea Legii nr. 272/2011 cu un articol nou care va enumera atribuțiile Agenției de Mediu.
- ⇒ reglementarea modului de transmitere a segmentelor unui curs de apă (râu sau canal) aflate în intravilanul sau extravilanul unităților administrativ-teritoriale din administrarea statului - gestiunea autorităților administrației publice centrale – în gestiunea unităților administrativ-teritoriale, în vederea asigurării sinergiei dintre prevederile Legii apelor și prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, așa cum a fost modificată prin *LP318 din 17.11.22, MO383/26.11.22 art.723; în vigoare 26.12.22.*
- ⇒ determinarea regimului de atribuire în folosință a corpurilor de apă proprietate publică. Proiectul de lege statuează dreptul de atribuire a corpurilor de apă proprietate publică doar în folosință persoanelor fizice și juridice, nicidecum în proprietate; atribuirea în folosință poate fi făcută doar în urma unei licitații publice transparente, iar veniturile rezultate în urma folosinței obiectelor acvatice se virează la bugetul de stat sau local, după caz. Aceste prevederi urmăresc valorificarea corespunzătoare a corpurilor de apă ca bunuri indivizibile și încasarea veniturilor în bugetul de stat obținute în urma atribuirii în folosință a resurselor de apă;
- ⇒ racordarea prevederilor Legii nr. 272/2011 ce țin de evaluarea strategică de mediu, evaluarea impactului de mediu și evaluarea biodiversității cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu în vederea evitării conflictelor de norme.
- ⇒ completarea și precizarea conținutului planului de gestionare a bazinului hidrografic în vederea asigurării gestionării eficiente a acestuia și analizei multidimensionale a aspectelor ce țin de: a) identificarea și evaluare impactului activității umane asupra stării apelor de suprafață și a apelor subterane; b) evaluarea caracteristicilor corpurilor de apă, indicând corpurile de apă artificiale și puternic modificate și corpurile de apă care riscă să nu îndeplinească obiectivele de mediu; c) estimarea presiunilor hidromorfologice;etc.
- ⇒ completarea listei obligațiilor utilizatorilor de apă cu următoarele responsabilități: să respecte cerințele de calitate a mediului pentru ape, precum și condițiile de folosință a resurselor de apă stabilite de lege; să folosească resursele de apă cu respectarea regimului de folosință a zonelor și a fișiiilor de protecție a apelor; să asigure epurarea apelor uzate înainte de a fi deversate în

emisar; să informeze imediat Inspectoratul pentru Protecția Mediului cu privire la apariția unor situații de urgență, care afectează sau pot afecta starea corpurilor de apă, și să ia după caz, măsuri de prevenire sau minimizare a consecințelor acestora; să compenseze daunele cauzate mediului în conformitate cu procedura stabilită de legislație. Această completare va asigura sporirea gradului de responsabilizare a utilizatorului de apă și va asigura protecția eficientă a resurselor de apă.

- ⇒ revizuirea prevederilor ce vizează folosința generală a apei și folosința specială a apei în vederea eliminării ambiguităților existente;
- ⇒ revizuirea și ajustarea prevederilor legale privind procedura de emitere a autorizației de mediu pentru folosință specială a apei: indicarea instituției competente; completarea listei actelor solicitate pentru obținerea autorizației; termenul pentru emitere, precum și termenul de valabilitate a autorizației; taxa care se achită pentru emiterea autorizației. Temeiul acestor modificări rezidă în reglementarea unei proceduri clare și transparente pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosință specială a apei.
- ⇒ reglementarea cerințelor de prelevare a probelor de apă. Astfel, în vederea asigurării veridicității rezultatelor analizei probelor de apă prelevate, se stabilesc următoarele cerințe: necesitatea asigurării prelevării probelor pentru testarea proprietăților fizico-chimice și microbiologice ale — corpului de apă de către persoane cu studii de calificare în domeniu; analiza probelor de apă se efectuează exclusiv în laboratoarele acreditate; prelevarea probelor de apă destinate consumului uman se realizează inclusiv cu respectarea prevederilor Legii nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile.
- ⇒ determinarea condițiilor de desemnare a corpurilor de apă de suprafață ca fiind artificiale sau puternic modificate în vederea asigurării gestionării eficiente a bazinului districtului hidrografic;
- ⇒ detalierea regimului de gestionare a zonelor și fișiiilor riverane de protecție a apelor în vederea gestionării integrate a terenurilor fondului apelor, a zonelor protejate și a zonelor de protecție.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costuri administrative

Proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 272/2011 **nu generează costuri administrative și nu necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.**

Costurile estimate pentru agenții economici

La moment, agenții economici care intenționează să desfășoare una din activitățile prevăzute la art. 23 alin. (2), suportă costurile pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Proiectul Legii propus **nu are impact asupra cuantumului acestor taxe, care vor rămâne neschimbate.**

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul Legii pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011 va condiționa elaborarea următoarelor proiecte de acte normative necesare pentru implementarea prevederilor Legii apelor, cum ar fi:

- Metodologia privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice;
- Metodologia de clasificare a stării ecologice a apei;
- Metodologia de monitorizare și evaluare a modificărilor hidromorfologice;
- Metodologia de evaluare a stării corpurilor de apă subterană, precum și de clasificare a corpurilor de apă subterane;
- Metodologia privind modul de atribuire în folosință a terenurilor fondului apelor.

La data intrării în vigoare a proiectului de Lege pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011, se abrogă Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de

apă (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1995, nr. 43 art. 482), cu modificările ulterioare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Astfel, în procesul de elaborare a proiectului de act normativ sunt respectate reglementările procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de *Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, și *Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului*.

Proiectul a fost elaborat în colaborare cu următoarele instituții publice cu atribuții specifice în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă: Agenția de Mediu; Agenția "Apele Moldovei"; Agenția Națională pentru Sănătatea Publică; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale și Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Întru definitivarea proiectului de lege au fost organizate mai multe ședințe cu participarea reprezentanților tuturor autorităților enumerate mai sus. În cadrul ședințelor au fost discutate și dezbătute toate propunerile de modificare a Legii apelor nr. 272/2011. Într-un final, prin consimțământul tuturor a fost definitivat prezentul proiect de lege.

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului la data de 11.03.2022 (<https://mediu.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-modific%C4%83rii-legii-aperlor-2722011>).

De asemenea, la 23.02.2023 a fost publicată pe pagina web oficială a Ministerului Mediului Analiza impactului de reglementare a proiectului de lege pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anuntprivind-consultarea-publica-a-analizei-impactului-de-reglementare-la-proiectul-de-lege-privind-modificarea-legii-aperlor-nr-2722011/10127>), iar la 21.03.2023 în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, a fost examinată Analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011, fiind aprobată cu luarea în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (procesul-verbal se anexează).

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție, expertizei de compatibilitate, expertizei juridice și altor expertize va fi inclusă după recepționarea rapoartelor de expertiză respectivă.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii urmează a fi suspus expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate întrucât urmărește armonizarea legislației naționale la legislația Uniunii Europene

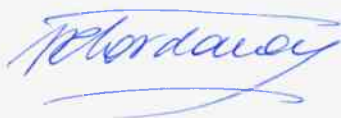
10. Constatările expertizei juridice

Proiectul hotărârii urmează a fi suspus expertizei juridice

11. Constatările altor expertize

La 21.03.2023 în cadrul ședinței Grupului de lucru al **Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător**, a fost examinată Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011, fiind aprobată cu luarea în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (procesul-verbal se anexează).

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV